

Bruselj, 13. junij 2025
(OR. en)

10045/25

RESPR 14
FIN 659
ECOFIN 735
FISC 138

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Poročilo predsedstva o napredku v zvezi z novimi viri lastnih sredstev

I. UVOD

V skladu s sklepi Evropskega sveta z zasedanja od 17. do 21. julija 2020¹ Medinstitucionalni sporazum z dne 16. decembra 2020² predvideva prizadevanja za uvedbo novih virov lastnih sredstev, s katerimi bi bilo treba zbrati znesek, ki bo ustrezal pričakovanim odhodkom za odplačevanje glavnice in obresti najetih posojil za odhodke iz točke (b) člena 5(1) sklepa o virih lastnih sredstev (NextGenerationEU, del o nepovratnih sredstvih). Poleg tega je v Medinstitucionalnem sporazumu določen časovni načrt za uvedbo novih virov lastnih sredstev in predvideno, da naj bi Svet prvi sveženj obravnaval pred 1. julijem 2022 (da bi ga lahko uvedli 1. januarja 2023), dodatno drugo košarico novih virov lastnih sredstev pa pred 1. julijem 2025 (da bi jo lahko uvedli pred 1. januarjem 2026).

¹ Dok. EUCO 10/20 (odstavki A29, 145–150).

² Medinstitucionalni sporazum z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28).

V zvezi s tem je Komisija decembra 2021 predstavila predlog za spremembo sklepa o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije¹, ki bi vključeval tri nove vire lastnih sredstev, in sicer na podlagi sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS), mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (CBAM)² in nacionalnega prispevka v proračun EU na podlagi deleža preostalih dobičkov največjih in najbolj dobičkonosnih multinacionalnih podjetij, prerazporejenih državam članicam („prvi steber“).

Komisija je 20. junija 2023 predstavila prilagojeni sveženj za naslednjo generacijo virov lastnih sredstev. Sveženj vključuje novo spremembo sklepa o virih lastnih sredstev³ (sprememba predloga iz decembra 2021) z uvedbo novega vira lastnih sredstev, ki temelji na statističnih podatkih o dobičku podjetij (CPOR), ter prilagoditev na podlagi sprejetja sektorske zakonodaje o CBAM in reviziji ETS.

Prilagojeni sveženj vključuje tudi dva spremenjena predloga v zvezi z izvedbenimi ukrepi za sistem virov lastnih sredstev, med drugim nove spremembe predloga uredbe o dajanju na razpolago lastnih sredstev⁴ in predloga izvedbenih ukrepov za nove vire lastnih sredstev (IMSOR)⁵ iz marca 2022, ki jima je bil priložen tudi delovni dokument služb Komisije⁶. Ta predloga vsebujeta prilagoditve, potrebne za upoštevanje dogovora sozakonodajalcev v zvezi z zbiranjem sredstev v okviru mehanizma CBAM, in vključujeta nove določbe o statističnih virih lastnih sredstev. Pravila o lastnih sredstvih na podlagi deleža prerazporejenih dobičkov („prvi steber“) ostajajo v predlogu sklepa o virih lastnih sredstev.

To poročilo, vključno z njegovimi priporočili, temelji na delu prejšnjih predsedstev in je pripravljeno pod pristojnostjo poljskega predsedstva.

¹ Dok. 15260/21.

² Komisija je 14. julija 2021 objavila tudi zakonodajna predloga o CBAM in reviziji ETS. Obe uredbi sta bili sprejeti maja 2023.

³ Dok. 10853/1/23 REV1.

⁴ Dok. 10855/1/23 REV1.

⁵ Dok. 10854/1/23 REV1.

⁶ Dok. 10853/23 ADD1. V delovnem dokumentu služb Komisije so glavne možnosti virov lastnih sredstev, kot jih je predlagal Evropski parlament, in potencial, ki ga imajo kot novi viri lastnih sredstev, ocenjeni na podlagi treh meril: potencial za prihodke, enostavnost in hitra mobilizacija prihodkov.

II. TRENTNO STANJE

Delo poljskega predsedstva je bilo dvojno: po eni strani je preučilo **delovanje sedanjega sistema virov lastnih sredstev**. Po drugi strani pa je spodbudilo razpravo med državami članicami o **prilagojenem svežnju za naslednjo generacijo virov lastnih sredstev**.

V ta namen je organiziralo šest srečanj, in sicer 20. januarja, 28. februarja, 13. marca, 29. aprila, 22. maja in 5. junija.

Delovanje sedanjega sistema virov lastnih sredstev

Delovna skupina za lastna sredstva je delo začela z razpravo o **Poročilu Komisije o delovanju sistema lastnih sredstev iz naslova DDV¹**.

V poročilu so bili poudarjeni splošni dosežki pri prizadevanju Komisije za poenostavitev, zlasti: minimalen vpliv na osnovo za DDV, odprava nadomestil in popravkov, močno zmanjšanje pridržkov in zmanjšanje upravnega bremena za države članice, tudi zaradi poenostavljene metode izračuna ponderirane povprečne stopnje DDV, po kateri je iz nje pridobljena ponderirana povprečna stopnja med letoma 2021 in 2024 ostala blizu dejanske ponderirane povprečne stopnje iz leta 2016.

Države članice so v razpravi o ugotovitvah poročila pozdravile poenostavitev, uvedeno po reformi iz leta 2021, in njeno močno zmanjšanje upravnega bremena. Vendar so nekatere države članice izrazile pomisleke glede odstopanj med zamrznjeno ponderirano povprečno stopnjo za leto 2016 in trenutnimi ocenami; nekatere med njimi so pozvale k ponovnemu izračunu ponderirane povprečne stopnje z uporabo posodobljenih podatkov takoj, ko bo to izvedljivo, druge pa so opozorile na težave pri izračunu nove zamrznjene ponderirane povprečne stopnje zaradi omejenih razpoložljivih podatkov in visokih upravnih stroškov. Komisija se je na podlagi te razprave zavezala, da bo posodobila interni priročnik za lastna sredstva iz naslova DDV, da bi svojo razlago popravkov v zvezi z (morebitnimi) kršitvami na področju DDV uskladila z določbami Uredbe Sveta št. 1553/89, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta 2021/769 z dne 30. aprila 2021, da ne bi bilo razlik.

¹ Dok. 16919/24, dokument Svetovalnega odbora za lastna sredstva, posredovan državam članicam (Ares(2025)1886987 z dne 10. marca).

Države članice so na podlagi **vprašalnika predsedstva o izboljšanju sedanjega sistema virov lastnih sredstev**¹ izmenjale mnenja o tem, kako sedanji sistem virov lastnih sredstev deluje kot celota, ter ali obstajajo izzivi in možne izboljšave pri specifičnem delovanju virov lastnih sredstev iz naslova BND, DDV, nerekiclrane odpadne plastične embalaže in tradicionalnih virov lastnih sredstev. Države članice so izrazile mnenja zlasti o naslednjih temah: združitvi uredb o dajanju lastnih sredstev na razpolago, postopku pregleda za reševanje sporov med Komisijo in državami članicami o dajanju lastnih sredstev na razpolago, enotnih pravilih za popravke lastnih sredstev za pretekla proračunska leta, metodah izračuna nerekiclrane odpadne plastične embalaže, statistični metodi izgub tradicionalnih lastnih sredstev, ki jih je mogoče pripisati državam članicam, postopku napovedovanja in možnostih poenostavitve v zakonodaji o lastnih sredstvih. Večina delegacij meni, da je tehnično delovanje sedanjega sistema na splošno dobro v smislu omogočanja pravočasnega in nemotenega financiranja proračuna EU. Vendar nekatere delegacije opozarjajo na morebitne spremembe, ki bi morale biti dobro premišljene in omejene na izpopolnitev in harmonizacijo sistema brez povečanja upravnega bremena ter zagotavljati preglednost, predvidljivost in enostavno uporabo za vse vrste lastnih sredstev. Predsedstvo je na podlagi razprave in pisnih mnenj držav članic predstavilo povzetek pregleda sistema in sklepne pripombe², ki so jih države članice pozitivno ocenile.

Delovna skupina je razpravljala še o **poročilu Komisije o analizi stroškov in koristi uporabe centralnega računa iz člena 9(1)(c) uredbe o dajanju lastnih sredstev na razpolago**³.

¹ Dok. WK 34/2025 INIT.

² Dok. WK 34/2025 ADD 1.

³ COM(2025) 161 final.

Komisija je predstavila svojo oceno izbranih modelov zakladnice, tj. modela centralnega računa, ki se vodi pri Evropski centralni banki, in modela optimizirane zakladnice, ki vključuje tri centralne gotovinske račune pri izbranih nacionalnih centralnih bankah, tj. v Franciji, Nemčiji in Belgiji (možnost ne spada na področje uporabe novih določb člena 9 uredbe o dajanju lastnih sredstev na razpolago). Komisija zato na koncu priporoča možnost 2, tj. model optimizirane zakladnice kot stroškovno učinkovito rešitev za sistem upravljanja denarnih sredstev v sedanjem večletnem finančnem okviru, pri čemer predpostavlja prostovoljno sodelovanje držav članic. Nekatere držav članic so menile, da je model optimizirane zakladnice obetaven, druge pa so raje izbrale svoj model. V zvezi s tem so države članice zastavile vprašanje, ali bi Komisija v ta namen spremenila uredbo o dajanju lastnih sredstev na razpolago.

Da bi povezali razprave o sedanjem sistemu ter razprave o predlaganih novih virih lastnih sredstev in drugih morebitnih novih virih lastnih sredstev, je predsedstvo delovni skupini predstavilo dopis o **regresivnosti sistema virov lastnih sredstev EU**¹.

V dopisu je prikazana zlasti obstoječa regresivnost sedanjega sistema prihodkov, zlasti glede na pavšalne popravke letnih prispevkov iz naslova BND za obdobje 2021–2027 v več državah članicah. V njem je prav tako navedeno, da imajo lastna sredstva iz naslova DDV in odpadne plastične embalaže tudi popravljalne mehanizme, vendar so po naravi regresivna². V dopisu je bilo tudi predstavljeno, kako bi lastna sredstva iz naslova sistema za trgovanje z emisijami, kot so predlagana, prispevala k regresivnosti sistema³, nakazane pa so bile tudi morebitne možnosti za nadaljnje delo za odpravo ugotovljene regresivnosti.

¹ Doc. WK 3182/2025 INIT.

² Kot odstotek BND države članice glede na BND na prebivalca te države članice.

³ Tudi če je v predlogu predviden solidarnostni mehanizem.

Nekatere države članice so v odgovoru na vprašanja iz tega dopisa trdile, da pravičnosti prihodkovne strani ni mogoče ločiti od pravičnosti odhodkovne strani, druge pa so opozorile, da mora biti pravičnost prihodkovne strani vezana na poenostavitev sistema, vključno z odpravo pavšalnih popravkov. V zvezi s tem je ena od držav članic opozorila, da bi bilo treba upoštevati le pavšalne zneske za regresivna lastna sredstva, druge pa so predlagale, da bi bilo treba pri vseh novih virov lastnih sredstev, ki se uvedejo, določiti porazdelitveni ključ, ki bi bil tesno povezan s ključem na podlagi BND. Podobno so nekatere države članice trdile, da bi prevlada lastnih sredstev iz naslova BND ublažila regresivnost sistema, ena od držav članic pa je dejala, da bi uvedba pristnih novih virov lastnih sredstev izravnala to regresivnost.

Prilagojen sveženj za naslednjo generacijo virov lastnih sredstev

Predsedstvo je začelo z delom na tem področju z razpravo o trenutnem stanju in, kjer so na voljo, posodobljenih podatkih o prihodkih v zvezi s **predlaganimi novimi viri lastnih sredstev** iz naslova mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (CBAM), sistema trgovanja z emisijami (ETS), statističnih lastnih sredstev iz naslova dobička podjetij (CPOR), BEFIT (Poslovanje v Evropi: okvir za obdavčitev dohodkov) in prvega stebra.

Več držav članic je bilo na splošno razočaranih, ker Komisija ni pripravljena predložiti posodobljene podatke o prihodkih in se sklicuje na delo iz leta 2023. Komisija pa je svoj pristop pojasnila tako, da je opozorila na težave številnih usmerjenih revizij ocen zaradi sprememb v cenah.

Kar zadeva CBAM, so države članice pozdravile pojasnilo Komisije glede predloga za poenostavitev CBAM¹ (del zakonodajnega svežnja „Omnibus I“), posledic za področje uporabe CBAM in s tem njegovega morebitnega učinka na prihodke.

¹ Dok. 6609/25 (COM(2025) 87 final).

V zvezi z ETS so nekatere države članice znova izrazile svoje nasprotovanje zaradi regresivnosti sistema, nasprotno pa je druga skupina držav članic ponovno izrazila pripravljenost, da se predlog preuči.

V zvezi s CPOR so razprave pokazale, da večina držav članic nasprotuje temu novemu viru lastnih sredstev, zlasti glede na njegovo statistično naravo.

Nekatere države članice so opozorile, da je pomembno upoštevati sedanji sveženj, kot je bil predlagan, in spoštovati časovni načrt za uvedbo virov lastnih sredstev.

Predsedstvo je nato predčasno začelo razpravo o sedanjem svežnju s tem, da je predlagalo začetno preučitev dodatnih/alternativnih novih virov lastnih sredstev poleg predlaganega svežnja, kar bi lahko pripomoglo k doseganju potrebnega soglasja v Svetu.

V ta namen je predstavilo delovni dokument o **morebitnih novih virih lastnih sredstev** za proračun EU¹ s kratkim povzetkom preteklega dela in začetnimi razmisleki na podlagi tega dela o morebitnih novih virih lastnih sredstev okrog več glavnih osi: a) pristojbine/davki na meji EU, vključno z obdavčitvijo v okviru drugega stebra, pri viru odtegnjeni davki na dividende, obresti in licenčnine v EU, „izstopni“ davki; b) obdavčitev velikih multinacionalk, zlasti velikih tehnoloških podjetij, predlog o morebitnem nadaljevanju pogajanj o predlogu Komisije iz leta 2018 o davku na digitalne storitve, saj ni mednarodnega dogovora o prvem stebru OECD, davek na presežne dobičke² in dajatev za notranji trg; c) obdavčitev izjemnega bogastva z uvedbo vira lastnih sredstev, ki temelji na minimalni obdavčitvi izjemno premožnih posameznikov v EU; d) podnebni in okoljski viri lastnih sredstev, kot je vir, ki temelji na dajatvi za letalski sektor, ter (e) viri lastnih sredstev iz naslova obdavčitve finančnega sektorja, na primer prek davka na finančne transakcije, davka na finančne dejavnosti ali na podlagi kriptosredstev³.

¹ Dok. WK 4848/2025 INIT.

² Na podlagi prvega stebra OECD.

³ V delovnem dokumentu so tudi „drugi prihodki“ iz Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS), premije za presežne emisije proizvajalcev osebnih avtomobilov ali prihodki od morebitne nediskriminatorne pristojbine za obdelavo proizvodov, uvoženih prek e-trgovanja.

Komisija je močno olajšala to področje dela z mobilizacijo velikega števila oddelkov in sodelavcev v podporo delu predsedstva in delovne skupine. Številne delegacije so pozdravile to delo, hkrati pa priznale, da davčne razprave sodijo na druge forume, bodisi na nacionalni, evropski ali mednarodni ravni. Več držav članic je Komisijo pozvalo, naj upošteva izid razprave, hkrati pa se je strinjalo, da je treba opraviti temeljito analizo. V zvezi s tem so nekatere delegacije pozvale, naj se ne pozabi na sedanji predlog iz leta 2021, ki je bil revidiran leta 2023, in naj se preučijo predvsem dodatni predlogi, ki bi jih bilo mogoče uvesti pravočasno za naslednji večletni finančni okvir.

Nekaj delegacij je menilo, da sedanji sistem lahko krije vse morebitne dodatne odhodke v naslednjem večletnem finančnem okviru, vendar je pokazalo pripravljenost za preučitev novih predlogov. V zvezi s tem so nekatere druge delegacije poudarile, da je treba vsak morebitni dogovor obravnavati kot sveženj. Treba je opozoriti, da je več delegacij poudarilo, da morajo biti novi viri lastnih sredstev pravični, nekatere delegacije pa so poudarile, da bi morali novi viri lastnih sredstev zmanjšati nacionalne prihodkovne prispevke (ki predstavljajo „sveži denar“), pri čemer so opozorile, da številne predstavljene nove zamisli zajemajo že obstoječe nacionalne davke v več državah članicah. Poleg tega se je predsedstvo zavezalo, da bo na podlagi prispevkov povabljenih strokovnjakov v delovni skupini opravilo bolj poglobljeno analizo morebitnih virov lastnih sredstev na podlagi: a) skupnih pri viru odtegnjenih davkov v EU; b) minimalne obdavčitve izjemno premožnih posameznikov v EU; c) obdavčitve velikih družb in d) skupnega digitalnega davka EU.

Kar zadeva točko a), je nekaj držav članic izrazilo veliko zanimanje, vendar zahtevalo posodobljene podatke o potencialu za prihodke in informacije o naslednjih korakih za njegovo praktično izvajanje. Nekatere države članice so izrazile zaskrbljenost glede nacionalne suverenosti, težav pri harmonizaciji davčnih pravil v razmerju do tretjih držav in morebitnih učinkov na vedenje.

Države članice so sicer priznale mednarodna prizadevanja (v okviru G20), vendar so se na točko b) odzvale podobno; zlasti so opozorile na: nacionalno suverenost, težave na tehnični ravni, morebitno kratkoročno osredotočenost na davčne utaje/izogibanje davkom ali morebitne sodne spore zaradi obstoječih dvostranskih davčnih sporazumov s tretjimi državami in način za operacionalizacijo predloga.

Kar zadeva točko c), je ena delegacija menila, da rešitev na svetovni ravni ni verjetna, druga pa je izrazila močno podporo prizadevanjem na področju davkov, ki ščitijo suverenost EU.

Kar zadeva točko d), je bilo več držav članic naklonjenih tamkajšnji zamisli, vendar niso bile optimistične glede njene morebitne uvedbe pravočasno za naslednji večletni finančni okvir. Druge so priporočile previdnost, saj bi lahko njihova uvedba sprožila povračilne ukrepe mednarodnih partnerjev. Zaradi teh argumentov so nekatere države članice zahtevale, da se je treba osredotočiti na verjetnejše kandidate, druge pa, da se nadaljuje delo v zvezi s tem. Zadnja skupina držav članic je opozorila na svoje obstoječe nacionalne davke na digitalne storitve in poudarila skrbne politične in tehnične premisleke v zvezi s takim predlogom za nov vir lastnih sredstev.

Poleg tega je predsedstvo Komisijo pozvalo, naj predstavi trenutno stanje in napredek pri pravnem okviru v zvezi s kriptovalutami, da bi ocenili, ali bi prihodki od kriptosredstev lahko postali vir lastnih sredstev, ko bo v EU dosežena ustrezna raven ureditve in harmonizacije na tem področju.

Delovna skupina je zahtevala in prejela tudi trenutno stanje glede posebnih pristojbin in kazni, ki bi lahko pomenile druge prihodke za proračun EU (pristojbina ETIAS, pristojbina za obdelavo proizvodov, uvoženih prek e-trgovanja, kazen za emisije CO₂ za proizvajalce avtomobilov). Nekatere države članice so izrazile zanimanje za preučitev morebitnega učinka pristojbin in kazni na prihodke v proračun EU.

III. PRIPOROČILA

Kar zadeva oceno delovanja sedanjega sistema virov lastnih sredstev, so države članice ponovile svoje mnenje, da sistem na splošno deluje dobro, saj zagotavlja zakonite in redne prihodke, ki omogočajo stabilno financiranje proračuna EU, vendar so bile ugotovljene morebitne spremembe, ki bi lahko prispevale k poenostavitvi sistema ter zagotovile njegovo preglednost in predvidljivost,

Komisija naj preuči predložene predloge in temeljito opredeli problematična vprašanja, da bi jih lahko vključila v morebitne zakonodajne predloge¹.

Poleg tega bi bilo po mnenju predsedstva treba razmisliti o tehničnih spremembah uredbe o dajanju lastnih sredstev na razpolago, ki bi se lahko hitro izvedle, na primer: prilagoditve lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže bi se lahko premaknile v marec naslednjega leta; možnost predplačila mesečnega prispevka lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže bi morala biti usklajena z lastnimi sredstvi iz naslovov DDV in BND; prag, pod katerim se zneski obresti opustijo, bi bilo treba uskladiti za vsa lastna sredstva.

Druga ugotovljena vprašanja, ki jih je treba podrobneje preučiti, vključujejo: možnost in pogoje, pod katerimi lahko Komisija uporabi statistično metodo za količinsko opredelitev izgub tradicionalnih lastnih sredstev, ki jih je mogoče pripisati državam članicam; uvedbo enotnega postopka pregleda, ki se zaključi s sklepom Komisije in po katerem se urejajo spori med Komisijo in državami članicami, ter prenos določb o metodi izračuna nerekicilirane odpadne plastične embalaže za namene prispevanja iz izvedbenega akta Komisije v uredbo o dajanju lastnih sredstev na razpolago ali sprejetje postopka pregleda.

¹ Ti predlogi sprememb so predstavljeni v dok. WK 34/2025 ADD 1. Vprašalnik predsedstva o izboljšanju sedanjega sistema virov lastnih sredstev. Dopis predsedstva na podlagi odgovorov držav članic.

Predsedstvo poziva Komisijo, naj obravnava tudi nekatera posebna vprašanja. Ta so zlasti: možnosti za posodobitev zamrznjene tehtane povprečne stopnje, ki se uporablja za lastna sredstva iz naslova DDV, da bi zagotovili natančnejše in pravičnejše prispevke iz naslova DDV v proračun EU; izboljšanje metodologije izračuna lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže ob upoštevanju primerljivosti in zanesljivosti podatkov ter brez ustvarjanja dodatnega upravnega bremena; problematična vprašanja v zvezi s tradicionalnimi lastnimi sredstvi, kot je določitev izhodišča za izračun zamudnih obresti; odsotnost spodbud za države članice za izvajanje carinskih pregledov in kontrol.

V okviru poenostavitve sistema virov lastnih sredstev bi bilo treba opozoriti, da bi moral biti vzporeden obstoj več uredb o dajanju lastnih sredstev na razpolago le začasen in da bi bilo treba take pravne akte čim prej združiti v eno samo uredbo.

V zvezi s prilagojenim svežnjem za naslednjo generacijo virov lastnih sredstev so bili predlogi Evropske komisije ponovno preučeni in obravnavani, kot je pojasnjeno v oddelku II, vendar **še vedno obstajajo precejšnje razlike v ocenah** in stališč ni bilo mogoče znatno zblížati. Razpravo je oviralo pomanjkanje posodobljenih finančnih podatkov.

Vendar **bi bilo treba opozoriti, da so številne države članice pozitivno ocenile predlog za lastna sredstva iz naslova CBAM**. V zvezi s tem je priporočljivo, da Evropska komisija na začetku pogajanj in najpozneje do konca leta 2025 pripravi **finančno analizo razširitve področja uporabe CBAM**, vključno z različnimi finančnimi možnostmi, odvisno od razširitve področja uporabe tega mehanizma na nove sektorje.

Kar zadeva predlog o ETS, več držav članic kljub podpori skupine držav članic izraža zaskrbljenost glede povečanja regresivnosti sistema in negativnega vpliva na energetska in podnebno politiko EU, saj države članice prikrajša za del sredstev, potrebnih za izvajanje te politike.

Poleg tega predsedstvo meni, da se predlog, ki temelji na ETS, sooča z izzivi, ki izhajajo iz ciljnega zmanjšanja emisij in inherentne nestanovitnosti cen sistema ETS, kar ogroža predvidljivost in stabilnost financiranja EU. Pričakuje se, da bo razširitev ETS na sektorje, kot sta sektorja stavb in cestnega prometa, tudi nesorazmerno vplivala na gospodinjstva z nizkimi dohodki ter mala in srednja podjetja. To krepi distribucijske izzive, zlasti ker so razpoložljiva sredstva še vedno omejena tako po obsegu kot po trajanju. Ob upoštevanju vse večje svetovne konkurence bi bilo treba posebno pozornost nameniti zagotavljanju, da zasnova novih virov prihodkov ne bo nesorazmerno vplivala na notranje gospodarske akterje, temveč težila k uravnoteženemu in pravičnemu prispevku tistih, ki delujejo na enotnem trgu in imajo od njega koristi, vključno z zunanjimi subjekti.

Predsedstvo glede na razprave meni, da **so potrebne spremembe predlaganega svežnja**. Zlasti je pomembno, da sistem virov lastnih sredstev EU čim manj obremenjuje državljane in državljanke ter podjetja EU in ne ogroža konkurenčnega položaja gospodarstva EU. Tisti, ki imajo koristi od enotnega trga, vključno s tujimi subjekti/platformami in multinacionalnimi podjetji (zlasti digitalnimi), bi morali pravično prispevati k njegovemu financiranju.

Da bi dosegli dogovor in kompromis, predsedstvo meni, da prihodnji predlogi ne bi smeli zaostri problema regresivnosti sistema financiranja proračuna EU in da bi morali v skladu s Pogodbo bolj upoštevati zmožnosti prispevanja posameznih držav članic v sistemu virov lastnih sredstev ter za manj uspešne države članice popraviti regresivne elemente, ki obstajajo v sedanjem sistemu virov lastnih sredstev. Nezaostna obravnava problema regresivnosti bi lahko bila ključna ovira za doseg prihodnjega sporazuma o financiranju proračuna EU, medtem ko je v časovnem načrtu, priloženem medinstitucionalnemu sporazumu iz decembra 2020, navedeno: „Zaželeno je tudi, da se za države članice ublaži povečanje lastnih sredstev iz naslova BND.“

Predsedstvo zato meni, da bi morala Komisija in Svet končno nadaljevati delo v zvezi z drugimi prihodki za proračun EU (kot so pristojbine in kazni), brez poseganja v sektorske razprave in vlogo, ki jo člen 311 PDEU daje virom lastnih sredstev. Kljub različnim finančnim učinkom uvedenih ali načrtovanih drugih prihodkov, ki lahko izhajajo iz dajatev, pristojbin, glob ali drugih virov, bi lahko bil njihov skupni učinek pomemben za financiranje politik EU po letu 2027. Priporočljivo je, da Evropska komisija **čim prej, najpozneje pa do konca leta 2025, pripravi celovite informacije o obstoječih in načrtovanih drugih prihodkih za proračun EU, skupaj z napovedmi njihovega finančnega učinka.**

IV. ZAKLJUČEK

Glede na delo, ki je bilo v okviru Delovne skupine za lastna sredstva doslej opravljeno med januarjem in junijem 2025 v zvezi s sedanjim sistemom virov lastnih sredstev in njegovo prihodnjo obliko, predsedstvo poziva države članice, naj se seznaniijo z napredkom, doseženim med poljskim predsedovanjem, in navedenimi priporočili.
